

Dokument s plenarne sjednice

B9-0091/2023

25.1.2023.

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o strategiji EU-a za povećanje industrijske konkurentnosti, trgovine i visokokvalitetnih radnih mjesta
(2023/2513(RSP))

Anna Cavazzini, Bas Eickhout
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

B9-0091/2023

Rezolucija Europskog parlamenta o strategiji EU-a za povećanje industrijske konkurentnosti, trgovine i visokokvalitetnih radnih mjesta (2023/2513(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu¹,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. ožujka 2020. naslovljenu „Nova industrijska strategija za Europu” (COM(2020)0102)
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. svibnja 2021. naslovljenu „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.: izgradnja snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe” (COM(2021)0350),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”)²,
 - uzimajući u obzir najavu Predsjednika Komisije od 17. siječnja 2023. o novom zakonu o klimatski neutralnoj industriji,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da klimatske promjene i nestajanje biološke raznolikosti predstavljaju egzistencijalnu prijetnju za čovječanstvo i druge vrste zbog čega je potrebno provesti hitne i temeljite socioekonomske preobrazbe; budući da svaka gospodarska aktivnost izravno ili neizravno pridonosi toj prijetnji ili je njome zahvaćena zbog čega se svi sektori moraju prilagoditi i pridonijeti klimatskoj neutralnosti, biti zamijenjeni ili postupno ukinuti;
- B. budući da europska ovisnost o trećim zemljama i svjetskim silama u područjima poput energije, medicine, tehnologije ili sirovina dovode do ranjivosti i mogu smanjiti sposobnost Unije da djeluje;
- C. budući da su pandemija bolesti COVID-19, trenutačna energetska kriza i ruski agresivni rat protiv Ukrajine testirali otpornost svjetskih gospodarstava i istaknuli važnost otpornosti kao kritičnog svojstva konkurentnosti, što znači da je potrebno konkurentnost poimati u širem smislu od isključivo cijene i troška;
- D. budući da model proizvodnje, koji se do nedavno uvelike oslanjao na jeftinom uvoznom

¹ SL C 270, 7.7.2021., str. 2.

² SL L 243, 9.7.2021., str. 1.

fosilnom plinu iz Rusije, ali i na iskapanju sirovina i jeftinoj radnoj snazi iz trećih zemalja, nije održiv; budući da je uvoz Unije izvor trećine njenog ugljičnog otiska; budući da je obnovljiva energija trenutno najjeftiniji i najbrži izvor energije koji se može primijeniti;

- E. budući da je izostanak zajedničke industrijske politike od osnivanja Unije ključan čimbenik u povećanju njezine ovisnosti i deindustrializaciji strateških sektora koji ugrožava sposobnost EU-a da razvije otporne inovativne i održive sektore;
- F. budući da se 71 % industrijskih emisija može povezati s pet osnovnih materijala, točnije s cementom, željezom i čelikom, kemijskim i petrokemijskim sredstvima, aluminijem, te celulozom i papirom zbog velike potrošnje energije i visoke razine emisija tijekom njihove obrade i zbog njihovog slabo iskorištenog potencijala cirkularnosti;
- G. budući da se na industriju odnosi 25 % potrošnje energije EU-a, od čega je samo 16 % iz obnovljivih izvora, i budući da je industrija drugi sektor po veličini u pogledu konačne potrošnje plina EU-a, u čemu sudjeluje s 38 %; budući da se na industrije koje troše mnogo energije, kao što su industrija kemijskih sredstava, čelika, papira, cementa i hrane, odnosi gotovo četvrtina upotrebe fosilnih plinova EU-a, od čega se 85 % odnosi na grijanje prostora i procesno grijanje; budući da su, unatoč ogromnom potencijalu industrije, rješenja koja se temelje na obnovljivim izvorima energije, energetske učinkovitosti i fleksibilnosti na strani potražnje, kao i poboljšano recikliranje i veća učinkovitost materijala dosad ostali bez financijske poluge;
- H. budući da ključna prepreka ulaganjima u energetske učinkovitost proizlazi iz nedostatka stručnog znanja o tehnički dostupnim mogućnostima štednje energije i njihovim gospodarskim koristima;
- I. budući da je inflacija potrošačkih cijena u euro području dosegla razine neviđene od 1970.-ih godina u velikom broju država, tako da je u studenome 2022. iznosila 10,1 %, i budući da na nju veliki utjecaj ima povećanje cijena hrane i fosilnih izvora energije; budući da je više od 96,5 milijuna Europljana izloženo riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, i budući da su mnoga poduzeća koja je zahvatila energetska kriza, osobito mali i srednji poduzetnici (MSP-ovi), izložena riziku od stečaja; budući da je dobit, za razliku od svih prethodnih kriza tijekom kojih je bila u padu, u nizu industrija značajno porasla od početka pandemije, na primjer, za gotovo 20 % u sektoru ugostiteljstva i prometa;
- J. budući da su nužnost dekarbonizacije, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite prirode najvažnije značajke novog normativnog okvira za reindustrializaciju Europske unije;
- K. budući da je za jačanje strateške samostalnosti EU-a potrebna kombinacija različitih rješenja, uključujući smanjenu upotrebu energije i materijala, jačanje proizvodnih kapaciteta EU-a, ulaganje u strateške sektore i istraživanje i razvoj, vraćanje proizvodnje u vlastitu ili njeno premještanje u obližnju zemlju, stvaranje zaliha, pojednostavljivanje javne nabave, poticanje kružnog gospodarstva i diversifikaciju dobavljača kroz osnivanje sektorskih partnerstava i saveza kao i vijeća za trgovinu i tehnologiju s državama partnerima;

- L. budući da su ambiciozni energetske i klimatske ciljevi, stroga i usklađena regulacija industrijskih sektora koji zagađuju okoliš u EU-u u pogledu zaštite okoliša, nova pravila o održivosti proizvoda za jedinstveno tržište i strogom nadzoru jedinstvenog tržišta te provedba presudni za konkurentnu prednost poduzeća EU-a u vođenju globalne tranzicije na klimatski neutralno, kružno gospodarstvo koje učinkovito koristi svoje resurse;
- M. budući da su, s druge strane, zbog nedostatka inicijativa, nedostatne provedbe pravila unutarnjeg tržišta, osobito u odnosu na izvoz, kašnjenja i izostanak ambicioznih zakonom propisanih ciljeva proizvođači iz EU-a u vrlo nepovoljnom gospodarskom položaju dok treće zemlje privlače subjekte koji su prvi na tržištu u sektorima ključnima za prijelaz na klimatski neutralno i kružno gospodarstvo, uključujući recikliranje i preradu visokokvalitetnih sirovina;
- N. budući da je procijenjeni iznos dodatnih godišnjih ulaganja potrebnih za postizanje cilja klimatske neutralnosti do 2050. sadržanog u Europskom zakonu o klimi oko 1,7 - 2 % BDP-a i da su ga obvezni postići i javni i privatni sektor; budući da su za preobrazbu industrije EU-a potrebna dugoročna ulaganja, a time i dugoročna i stabilna regulatorna i politička vizija;
- O. budući da su kapacitet za inovacije, mogućnost provedbe i intenzivnije primjene održivih rješenja nulte razine emisija za klimatsku neutralnost i dostupnost visokokvalificirane i odgovarajuće osposobljene radne snage presudni elementi za industrijsku transformaciju; budući da su druge gospodarske sile pretekle EU u izdancima za istraživanje i razvoj jer velika većina država članica ne primjenjuje cilj ulaganja u istraživanje i razvoj od 3 % BDP-a; budući da se u EU-u nalaze vodeći svjetski istraživački instituti, poduzeća i kvalificirane osobe te da EU može biti svjetski predvodnik u industrijskim inovacijama za postizanje cilja klimatske neutralnosti i kružnog gospodarstva EU-a najkasnije do 2040.;
- P. budući da se na javnu nabavu odnosi 14 % BDP-a EU-a; budući da je javna nabava nužan instrument za nacionalnu i gospodarsku sigurnost kojim se može osigurati stabilna potražnja za inovativnim, održivim i kružnim proizvodima i uslugama i na taj način podržati njihova iskorištenost; budući da je javna nabava ključan alat za razvoj otpornih i održivih lanaca opskrbe u ključnim i strateškim sektorima;
- Q. budući da bi politika zelene industrije mogla pokrenuti otvaranje radnih mjesta u novim i postojećim industrijama, uključujući u proizvodnji koji se temelji na tehnologiji čiste energije gdje bi se broj radnih mjesta u svijetu mogao udvostručiti s današnjih 6 milijuna na skoro 14 milijuna do 2030.;
- R. budući da bi sve brža svjetska utrka za oblikovanje budućnosti proizvodnje koja se temelji na tehnologiji čiste energije, pod utjecajem masovnih javnih intervencija svjetskih sila kao što su američki Zakon o smanjenju inflacije, mogla otvoriti velike mogućnosti za otvaranje kvalitetnih radnih mjesta u postojećim i novim industrijama; budući da bi neusklađeni odgovor Europske unije i država članica, koje imaju različite fiskalne mogućnosti za davanje državnih potpora, mogao izazvati ozbiljan rizik od rascjepkanosti jedinstvenog tržišta; budući da na samo dvije države članice otpada gotovo 80 % državne potpore odobrene na temelju privremenih okvira za krizne

situacije uspostavljenih od početka pandemije bolesti COVID-19;

Poticanje dugoročno održive europske konkurentnosti

1. poziva na brzo uvođenje politike zelene industrije EU-a koja nije ograničena samo na donošenje zakona o klimatski neutralnoj industriji radi podržavanja ciljeva i ciljnih vrijednosti EU-a iz europskog zelenog plana i Europskog zakona o klimi; poziva Komisiju i države članice na održavanje politike i regulatornog okvira usmjerenog na budućnost radi brže preobrazbe industrijskih sektora EU-a koja je već pokrenuta u smjeru nulte razine emisija, uzimajući u obzir na odgovarajući način povezane rodne i društvene implikacije kao i troškove neusklađenosti na razini EU-a;
2. poziva da se tom industrijskom politikom EU-a (1) ojača otpornost i smanji strateška ovisnost EU-a, (2) osigura dodjela sredstava sektorima čije je brzo širenje ključno za medicinsko liječenje i zelenu tranziciju, kao što su tehnologije obnovljive energije (uključujući energiju sunca, vjetra, toplinskih pumpi i obnovljivog vodika), industrijski procesi i rješenja temeljena na obnovljivim izvorima energije za smanjenu upotrebu energije i materijala i (3) povuku ulaganja koja nisu usklađena s Pariškim sporazumom i klimatskim i energetske ciljevima EU-a;
3. ustraje u tome da je presudno odvojiti potrošnju od upotrebe resursa i postići apsolutno smanjenje upotrebe resursa radi ublažavanja i u konačnici zaustavljanja strateške ovisnosti EU-a;
4. ponavlja svoj zahtjev da Komisija predloži obvezujuće ciljeve EU-a za 2030. kako bi se značajno smanjio otisak EU-a u pogledu materijala i potrošnje te kako bi se poštivala ograničenja planeta najkasnije do 2050. jer bi takvi ciljevi pridonijeli smanjenju i konačnom zaustavljanju strateške ovisnosti EU-a;
5. poziva EU da značajno smanji svoju ovisnost o fosilnim gorivima značajnim ulaganjem u mjere štednje energije i energetske učinkovitosti, u povećanje domaćih kapaciteta obnovljive energije i u dekarbonizaciju industrijskih procesa, u skladu sa strategijom sektorske integracije EU-a; podsjeća na to da bi izravna elektrifikacija procesa koji se odvijaju na niskim i srednjim temperaturama, uključujući hlađenje, grijanje prostora, proizvodnju pare i sušenje, mogla više nego prepoloviti potrošnju plina u industrijama EU-a;
6. ističe da je za ulagače i ostale gospodarske subjekte važna predvidivost, sigurnost i dugoročni signali radi lakše provedbe i poticanja vitalnih promjena u cijelom gospodarstvu; naglašava važnost usvajanja holističkog pristupa preobrazbi industrije EU-a, uzimajući u obzir potrebu kako za razvijanjem industrija nulte razine emisija tako i za ograničavanjem drugih ekoloških učinaka u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu”;
7. poziva na postupno ukidanje poreznih olakšica i subvencija za fosilna goriva najkasnije 2025., sprečavanje ulaganja u novu infrastrukturu koja nije u skladu s Pariškim sporazumom te osobito ulaganja u bilo koju novu infrastrukturu vezanu uz fosilna goriva, te na stezanje regulatornog okvira za emisije stakleničkih plinova putem regulatornih standarda, zabrana i tržišnih mehanizama radi postizanja klimatske neutralnosti najkasnije do 2040.; poziva Vijeće na konačni dogovor o nužnoj reviziji

Direktive o oporezivanju energije; naglašava da subvencije država članica za fosilna goriva iznose više od 55 milijardi EUR godišnje³;

8. utvrđuje da industrijska politika EU-a mora biti uključiva te obuhvatiti sve dionike duž cijelog lanca vrijednosti, od najmanjih novoosnovanih poduzeća do najvećih kompanija, od akademske zajednice do istraživača i od pružatelja usluga do dobavljača, kao i sindikate i udruženja potrošača;
9. naglašava da bi velike institucije kao što su Međunarodni monetarni fond, Svjetska banka i Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj trebale pozvati na sveobuhvatan prijelaz na oporezivanje zagađivanja; primjećuje da se oporezivanje smatra najučinkovitijim načinom određivanja cijene emisija ugljika, naglašava činjenicu da se porezima za zaštitu prirode mogu pokriti potrebe za dodatnim prihodima i istovremeno podržati snažno, konkurentno i održivo gospodarstvo bez emisija ugljika;

Pravedna i održiva trgovinska politika EU-a

10. ističe da liberalizacija trgovine bez primjene ili zahtijevanja visokih standarda proizvodnje u državama partnerima može dovesti do društvenog i ekološkog dampa, povećanja troška prijelaza na klimatski neutralno gospodarstvo za gospodarstvo i društvo u EU-u kao i do toga da poduzeća premjeste svoje gospodarske aktivnosti u treće zemlje;
11. poziva Komisiju da osigura da se trgovinskom politikom EU-a podrži prijelaz na zelenu industriju u EU-u i državama partnerima suzdržavanjem od liberalizacije ili omogućavanja trgovine neodrživom robom i uslugama, tako da podrži klimatske mjere vezane uz trgovinu, uključi inicijative za postupno ukidanje ekološki štetnih subvencija u predmetnim sporazumima i ukine zaštitu ulaganja u fosilna goriva u ugovorima o ulaganju;
12. potiče Komisiju da osmisli vjerodostojnu strategiju o smanjenju rizika iz Kine radi postizanja strateške samostalnosti EU-a u ključnim i strateškim sektorima, koja mora uključivati strogu provedbu i primjenu Uredbe o stranim subvencijama, Instrumenta za borbu protiv prisile, međunarodnog instrumenta javne nabave i snažnijeg mehanizma za provjeru izravnih ulaganja iz inozemstva u EU koji bi trebao obuhvatiti i ulaganja prema inozemstvu; poziva Komisiju da nastavi štiti industriju EU-a od nepoštenog natjecanja na temelju društvenog i ekološkog dampa i da zaustavi nestajanje strateških industrijskih sektora EU-a hitnim predlaganjem reforme instrumenata trgovinske zaštite radi skraćivanja vremenskog okvira za upotrebu tih instrumenata i nametanje sankcija; poziva države članice da zauzmu zajedničko stajalište o tome što predstavlja gospodarsku sigurnost EU-a u sadašnjem kontekstu kako bi se EU mogao opremiti nužnim političkim alatima i upravljačkim strukturama;
13. pozdravlja nove instrumente samostalne trgovine EU-a i pravila unutarnjeg tržišta, osobito one vezane uz akcijski plan kružnog gospodarstva, zbog kojih proizvođači koji stavljaju proizvode na unutarnje tržište moraju zadovoljiti iste standarde proizvodnje

³ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RW22_01/RW_Energy_taxation_EN.pdf.

kao proizvođači iz EU-a; poziva Komisiju da dalje razvija i ojačava ovaj pristup;

14. poziva Komisiju i države članice da daju prednost provedbi pravila unutarnjeg tržišta vezanih uz metode obrade i proizvodnje, uključujući putem reforme carinskog kodeksa Unije i dodjelom više resursa carinskim tijelima, tijelima za nadzor tržišta i ostalim nadležnim tijelima;
15. poziva Komisiju da zaštiti politički prostor EU-a i država partnera u kojem mogu razviti industrije koje su strateški važne za energetska tranziciju, uključujući mogućnost države partnera koja je bogata resursima da preoblikuje, obrađuje i prerađuje sirovine; naglašava da EU mora poticati recikliranje i zamjenu sirovina, uključujući daljnjim podržavanjem istraživanja i razvoja; naglašava da je za industrije EU-a korisno da imaju različite dobavljače obrađenih sirovina i razvijeno sekundarno tržište sirovina;
16. poziva Komisiju da intenzivnije radi na sklapanju saveza s državama partnerima koje također žele uvesti politike industrija temeljenih na čistim tehnologijama poticanjem usklađivanja tehničkih standarda, usklađenosti programa poticaja i zajedničkih pravila o zelenim subvencijama; poziva Komisiju da osigura financijsku i tehničku pomoć najslabije razvijenim državama koje žele postati partneri EU-a u upotrebi nove čiste tehnologije i njenih lanaca opskrbe;
17. poziva Komisiju da učini održivost standardnim dijelom svih poglavlja trgovinskih sporazuma, da uvrsti poglavlja o svom novom modelu trgovine i održivog razvoja u buduće i nedovršene trgovinske sporazume i da surađuje s državama partnerima na ažuriranju poglavlja o trgovini i održivom razvoju u postojećim trgovinskim sporazumima EU-a radi sprečavanja društvenog i ekološkog dampinga; pozdravlja novousvojeno zakonodavstvo EU-a protiv uvoza koji proizlaze iz raskrčavanja šuma druge države, zakonodavstvo kojim se zabranjuju proizvodi izrađeni pomoću prisilnog rada i novo europsko zakonodavstvo o dubinskoj analizi korporativne održivosti;
18. poziva Komisiju na uspostavljanje ravnoteže između ostvarivanja prava intelektualnog vlasništva i poticanja inovacija, osiguravanja pristupa čistim tehnologijama nužnima za tranziciju, kao i pristupa lijekovima; pozdravlja nedavnu najavu Vlade Republike Indije da će tražiti odricanje od odredbi Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva (TRIPS) radi poticanja trgovine čistom tehnologijom; naglašava da bi se fleksibilnosti predviđene sporazumima TRIPS trebale iskoristiti za rješavanje problema potencijalno nedovoljne opskrbe lijekovima;
19. naglašava da su u američkom Zakonu o smanjenju inflacije zahtjevi za lokalni sadržaj kao uvjet za dodjelu dodatnih poreznih kredita; poziva Komisiju da pažljivo prati učinak tih odredbi na lance opskrbe i radna mjesta s obje strane Atlantskog oceana; smatra da bi se trgovinskim pravilima trebalo omogućiti zahtjeve za lokalnim sadržajem ako su korisni za prijelaz na zelenu industriju i borbu protiv klimatskih promjena;
20. upozorava na štetnu, besciljnu utrku za subvencijama u Europskoj uniji od koje koristi imaju samo velika poduzeća i njihovi dioničari; upozorava naročito na sve brže agresivno porezno natjecanje kroz upotrebu poreznih kredita; primjećuje da se nedavno sklopljenim globalnim poreznim dogovorom između skupine G20 i Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj uvodi povoljnije postupanje s povrativim poreznim kreditima čineći ih zapravo izravnim subvencijama putem poreznog sustava; poziva EU

na sastavljanje pravila kojima se definiraju štetni porezni krediti; naglašava da porezni krediti ne bi trebali imati za svrhu samo smanjenje poreznog opterećenja za velika poduzeća tako da oštećuju državne proračune i narušavaju minimalne porezne stope;

21. naglašava da se zakonskim okvirom o javnoj nabavi moraju postaviti odgovarajući poticaji za inovativno, socijalno uključivo i održivo gospodarstvo u EU-u; u tom pogledu žali zbog činjenice da se u većini postupaka nabave koristi samo najniža cijena kao kriterij za dodjelu; poziva Komisiju da revidira pravila EU-a o javnoj nabavi na način da ne uključuju samo kriterij najniže cijene, već i obvezne kriterije dodjele na temelju održivosti; naglašava da će zahvaljujući tim kriterijima lokalna poduzeća koja isporučuju održive proizvode i usluge biti povoljno plasirana za dobivanje ugovora; poziva Komisiju da osigura da MSP-ovi imaju pravedan pristup ugovorima o javnoj nabavi; poziva na donošenje minimalnih ciljnih vrijednosti za klimatski neutralne proizvode i materijale, proizvode i usluge koji se mogu ponovno koristiti, popraviti i koji uključuju učinkovitu upotrebu resursa u pravilima javne nabave; dodaje da bi se takvim okvirom trebali uspostaviti zahtjevi izvješćivanja kako bi se mogao pratiti napredak u tim područjima; naglašava da bi se tim promjenama mogao podržati razvoj održivih europskih industrija na nediskriminirajući način;
22. naglašava da su ulaganja u vještine i kapacitete nužna za održavanje pomaka javne nabave prema održivosti i inovacijama; poziva Komisiju da uspostavi europsku mrežu javnih kupaca radi razmjene informacija, razvoja postupaka zajedničke nabave i unapređenja suradnje u području održive javne nabave;

Industrijski zeleni plan

23. primjećuje nedavnu najavu Predsjednice von der Leyen na Svjetskom gospodarskom forumu u Davosu o Industrijskom zelenom planu kojom je pokazala spremnost EU-a da se uključi u utrku u proizvodnji na temelju tehnologije čiste energije; pozdravlja istaknutu namjeru izgradnje usklađenog i zajedničkog odgovora radi jačanja i gradnje industrijske baze u jezgri klimatski neutralnog, kružnog gospodarstva u kojem se učinkovito koriste resursi;
24. pozdravlja najavljeno pojednostavljenje i ubrzanje postupka informiranja o važnim projektima od zajedničkog europskog interesa (IPCEI) te nastoji na nužnosti uzimanja u obzir na odgovarajući način mogućnost sudjelovanja MSP-ova kao i strožih pravila o sprečavanju projekata fosilnih goriva;
25. naglašava važnost ulaganja u energetske učinkovitost i štenju energije za europske industrije radi smanjenja njihovih troškova i povećanja njihove globalne konkurentnosti; poziva da se provode energetske revizije i da preporuke revizije budu obvezujuće za poduzeća; poziva na pružanje posebne podrške MSP-ovima u provedbi tih promjena; poziva na namjenske strategije i trajne regulatorne i financijske okvire za poticanje sudjelovanja industrija u odgovorima na potražnju energije, preusmjeravanje potražnje i pohranu, uključujući na integrirani način na lokalnoj i regionalnoj razini, te ne obveznu upotrebu neizbježnog viška topline iz industrijskih postupaka radi izbjegavanja toplinskog otpada;
26. pozdravlja uvođenje načela „prvi te vrste” u Europi u prijedlog Komisije za Zakon o čipovima EU-a kojime bi se mogla podržati održiva inovacija u odnosu na proizvode i

processe duž cijelog lanca vrijednosti poluvodiča EU-a i potaknuti javna i privatna ulaganja u taj ključni sektor;

27. poziva Komisiju na izradu otpornog i ambicioznog zakonodavstva koje se temelji na vjerodostojnoj metodologiji za buduću potražnju za sirovinama u energetske gospodarstvima, recikliranju i energetske učinkovitosti radi smanjenja ovisnosti EU-a o strateškim i ključnim sirovinama; potiče promidžbu recikliranja ili zamjene kritičnih sirovina postroživanjem propisa EU-a, poticanjem proizvodnje „kružnim dizajnom” i financiranja istraživanja i razvoja, osobito radi poticanja zamjene proizvoda za proizvod gdje je to moguće; poziva Komisiju da razmotri porezne reforme potrebne u tu svrhu;
28. naglašava važnost jačanja proizvodnih kapaciteta EU-a u ključnim strateškim tehnologijama, kao što su energija sunca i vjetra, toplinske pumpe, električne mreže, baterije, dugotrajna pohrana energije, proizvodnja elektrolizatora za obnovljivi vodik i montažne održive građevinske materijale; pozdravlja pokretanje europskog saveza za solarnu fotonaponsku industriju (European Solar Photovoltaic Industry Alliance) i europske platforme za čistu tehnologiju krajem 2022.;
29. naglašava da je potrebno podržati raširenu primjenu tehnologija i procesa nulte razine emisija u cijelom EU-u, za što trenutna cijena ugljika nije nužno dovoljan poticaj, kroz inovativne alate kao što su ugovori za kompenzaciju razlike u odnosu na ugljik (CCfDs); pozdravlja u tom pogledu proširenje područja primjene Inovacijskog fonda EU-a radi pokretanja primjene ugovora za kompenzaciju razlike u odnosu na ugljik (EU CCfDs); naglašava da se i u tim ugovorima za kompenzaciju razlike u odnosu na ugljik treba uzeti u obzir potreba za smanjenjem drugih učinaka na okoliš; također naglašava da treba osigurati da se tim ugovorima za kompenzaciju razlike u odnosu na ugljik obnovljiva energija ne preusmjerava od drugih prijeko potrebnih svrha;
30. naglašava da je prijeko potrebno pojačati podršku čistim tehnologijama na demonstrativnoj razini kako bi im se pomoglo da nadjačaju konvencionalne tehnologije što je prije moguće, osobito vodik temeljen na u potpunosti obnovljivim izvorima za ne-energetske primjene, cement s nultom razinom emisije, čelik i kemijska sredstva, plutajuće platforme za proizvodnju energije vjetra i oceana, dugotrajna pohrana energije i tehnologija kružnog gospodarstva;
31. poziva na stvaranje „zelenih čvorišta” u državama članicama gdje bi se na jednom mjestu moglo osigurati centralizirano pružanje informacija, savjeta, pomoći i tečajeva obuke, osobito za MSP-ove, o preobrazbi u ekološki održiva poduzeća;
32. potvrđuje da tehnologija može igrati važnu ulogu na EU-ovom putu ka klimatski neutralnom, kružnom i pravednom gospodarstvu, uz primjenu opreza u pogledu rješenja temeljenih na tehnologiji; izražava iznimnu zabrinutost zbog razvoja kao što su tehnički geo-inženjering, hvatanje i skladištenje ugljika za aktivnosti osim neizbježnih ostalih emisija iz industrijskih procesa za koje ne postoji alternativa i novi sektor rudarenja morskog dna;
33. poziva države članice na značajno povećanje proračuna za istraživanje, razvoj i inovacije radi postizanja cilja od 3 % BDP-a EU-a na usklađeni način, uz istovremeno davanje prednosti javnoj potpori za dekarbonizaciju sektora čije je emisije teško smanjiti, kao što su proizvodnja osnovnih materijala, na primjer, cementa, željeza i

čelika, kemijskih i petrokemijskih sredstava, aluminijska, celuloze i papira; upozorava na neučinkovite porezne poticaje za istraživanje i razvoj, kao što su raširena upotreba polja za patente u Uniji; naglašava da bi se porezni poticaji, da bi bili učinkoviti, trebali usmjeriti na izvršena ulaganja umjesto na ostvarenu dobit;

34. izražava zabrinutost zbog pojave političkih viđenja prema kojima se zaštita okoliša i zdravlja smatraju suprotnima brzom razvoju industrijskih aktivnosti; potvrđuje da reindustrijalizacija EU-a mora ići ruku pod ruku sa zaštitom prirode i unapređenjem zdravlja i radnih uvjeta, te da priroda i biološka raznolikost ne smiju biti kolateralne žrtve utrke prema klimatskoj neutralnosti;

Odgovarajuće financiranje radi osiguravanja zelene reindustrijalizacije EU-a

35. podsjeća da je za zelenu tranziciju potrebno dodatno godišnje javno i privatno ulaganje od 520 milijardi EUR⁴; naglašava da će financiranje koje osigurava EU imati ključnu ulogu u podmirivanju tog manjka u ulaganju, što je nužan uvjet za uspješnu zelenu reindustrijalizaciju Unije;
36. POZIVA Komisiju da hitno predstavi zakonodavni prijedlog Europskog fonda za suverenitet na temelju zajedničkog zaduživanja na europskoj razini po modelu Mehanizma za oporavak i otpornost, no uz bolju parlamentarnu provjeru i nadzor; nastoji na ključnoj ulozi koju bi taj novi fond imao u održavanju i jačanju kohezije i solidarnosti između regija i država članica, povećanju javnih ulaganja EU-a u energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije i korištenju industrijske imovine u cijeloj Uniji;
37. naglašava da je važno da taj novi fond bude u potpunosti usklađen s obvezama Unije u pogledu klime i okoliša i da uključi stroge zahtjeve „ne nanese bitnu štetu” za ublažavanje klimatskih promjena, prilagodi klimatskim promjenama, održivu upotrebu i zaštitu vodnih i morskih resursa, kružno gospodarstvo, sprečavanje i kontrolu zagađenja, kao i zaštitu i obnovu biološke raznolikosti i ekosustava;
38. poziva na podizanje gornjih granica trenutnog višegodišnjeg financijskog okvira (VFF) i na dodjelu novih sredstava iz proračuna za tekuće programe u sklopu srednjoročne revizije VFF-a; nastoji na načelu da su za nove prioritete potrebna nova financijska sredstva; naglašava da je to načelo još važnije s obzirom na značajan utjecaj inflacije na proračun EU-a, što bi također trebalo na odgovarajući način obraditi u srednjoročnoj reviziji VFF-a;
39. skreće pozornost na dosad neviđene iznose državne potpore odobrene unutar privremenih okvira za krizne situacije radi suočavanja s krizom uslijed bolesti COVID-19 i gospodarskim posljedicama ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine; upozorava na različite fiskalne sposobnosti država članica u pogledu pružanja državnih potpora i na ozbiljan rizik od nepoštenog natjecanja, a time i na rascjepkanost jedinstvenog tržišta s obzirom na činjenicu da je 80 % obveza državne potpore iz privremenog okvira proizašlo iz samo dvije države članice; podržava pristup Komisije da osigura jednake

⁴ Komunikacija Komisije od 19. listopada 2021. naslovljena „Gospodarstvo EU-a nakon pandemije bolesti COVID-19: posljedice za gospodarsko upravljanje” (COM(2021)0662).

uvjete za sve države članice nadopunom opuštanja pravila za državnu potporu zajedničkim sredstvima EU-a kako bi se osiguralo da svaka država članica može ulagati u zelenu tranziciju;

40. primjećuje predloženu izmjenu Privremenog okvira za mjere državne potpore u kriznim situacijama i tranziciju kako bi se državama članicama omogućilo daljnje održavanje tehnologija obnovljive energije; podsjeća da je izuzetno važno osigurati da svaka državna potpora bude usklađena s europskim klimatskim i energetske ciljevima za 2030. kao i s načelom energetske učinkovitosti na prvom mjestu. naglašava da svako povećanje fleksibilnosti u odnosu na pravila državne potpore kako bi se omogućilo održavanje održivih aktivnosti treba pratiti postroživanje tih pravila kako se državna potpora ne bi dodjeljivala za ekološki štetne aktivnosti; poziva nadalje da se davanje državne potpore uvjetuje time da poduzeća koja je primaju moraju usvojiti vjerodostojne planove za dekarbonizaciju i prekvalifikaciju radne snage kako bi pridonijela društvenim, klimatskim i energetske obvezama EU-a;
41. primjećuje prijedlog da se nude porezne olakšice poduzećima u predloženoj reviziji Privremenog okvira za mjere državne potpore u kriznim situacijama i tranziciju; naglašava da bi porezni poticaji trebali imati za cilj privlačenje stvarnih ulaganja, što znači materijalnu imovinu i zapošljavanje; primjećuje sa zabrinutošću da se značajan iznos državnog financiranja već gubi kroz neučinkovite porezne olakšice, odbitke, kredite i preusmjerenja i kroz smanjene porezne stope; poziva države članice da pažljivo osmišljavaju porezne poticaje kako koristi za društvo ne bi bile veće od troškova za državne proračune; poziva države članice da provedu godišnje, detaljne i javne analize troškova i koristi svake porezne odredbe;
42. podsjeća na činjenicu da EU mora hitno usvojiti nova vlastita sredstva za proračun EU-a; poziva Vijeće da kao pitanje prioriteta odobri prvu košaricu vlastitih sredstava koje je predstavila Komisija; ponavlja svoj poziv Komisiji da predstavi ambicioznu drugu košaricu novih vlastitih sredstava s dovoljno financijskih sredstava za tekuće potrebe; poziva osobito na uključivanje vlastitih resursa, kao što su porez na financijske transakcije ili porez na kerozin, koji bi pomogli u postizanju EU-ovih političkih ciljeva, uključujući zelenu tranziciju;
43. poziva na reformu Sporazuma o stabilnosti i rastu kroz zakonodavne prijedloge umjesto nezakonodavne promjene, kako bi EU mogla pojačano financirati ulaganja za isporuku zelenih i pravednih tranzicija uz održavanje održivosti dugovanja u promjenjivoj klimi; smatra da je osnivanje Europskog fonda za suverenitet nadopuna ambicioznoj reformi fiskalnih pravila EU-a jer bi se time osigurala ulaganja neovisna o pojedinačnim troškovima pozajmljivanja država članica i njihovim političkim sklonostima prema provedbi zelene tranzicije;
44. naglašava da je značajan iznos primanja već dostupan državama članicama iz aukcije sredstava iz sustava trgovanja emisijama koji se već može koristiti za financiranje dekarbonizacije industrije EU-a; podsjeća da je upotreba rezerve za stabilnost tržišta za djelomično financiranje mjera na temelju plana REPowerEU prihvaćena kao izvanredna, jednokratna mjera koja se ne bi smjela ponoviti u budućnosti;
45. naglašava da se sadašnji porezni sustavi već suočavaju i da će se sve više suočavati s

ozbiljnim šokovima, dok će javne financije igrati važnu ulogu u ostvarivanju prelaska na održivost i odgovarati na rastuću potražnju za trošenjem na područja kao što su mirovine i zdravstvo; poziva Komisiju da stoga pokrene sveobuhvatnu ocjenu, nakon koje slijedi akcijski plan, postojećih i bitnih distorzija u svim poreznim područjima koje bi mogle državama članicama ozbiljno otežati reformu njihovih poreznih sustava i njihova nastojanja da zaštite svoje porezne osnovice i stvore otpornu i pravednu poreznu kombinaciju;

46. pozdravlja ambiciju Komisije da iznese prijedlog za poslovanje u Europi: okvir za oporezivanje dobiti (BEFIT) za smanjenje troškova za usklađivanje i za stvaranje usklađenog pristupa korporativnom oporezivanju u Uniji, uz osiguravanje učinkovitije i pravednije raspodjele dobiti između država članica; slaže se da je konkurentan porezni sustav za poduzeća onaj sustav kojim se osigurava jednostavnost, pravednost i poreznu sigurnost;
47. primjećuje sa zabrinutošću da ne postoje jasne i cjelovite smjernice o tome kako bi oporezivanje trebalo pridonijeti postizanju ciljeva postavljenih u Zelenom planu te smatra da bi stoga porezni sustav trebalo reformirati;

Zelena reindustrijalizacija otvara kvalitetna radna mjesta europskim radnicima

48. naglašava da je nedostatak kvalificiranih radnika velika prepreka za postizanje europske zelene tranzicije i da zelena industrijska politika EU-a može postati jedan od glavnih izvora radnih mjesta u Europi idućih godina, i u novim i u tradicionalnim sektorima, s obzirom na to da je u održivim gospodarskim aktivnostima potrebno više radne snage nego u aktivnostima koje zamjenjuju; naglašava da će do 2030. biti otvoreno 25 milijuna novih zelenih radnih mjesta kao dio energetske tranzicije, od čega će se 160 000 radnih mjesta otvoriti samo u građevinskom sektoru EU-a u nadolazećem valu obnove zgrada;
49. poziva Komisiju da potakne prekvalifikaciju i usavršavanje europskih radnika kako bi se ubrzao nastanak budućih čistih industrija i olakšao prijelaz radnika s industrija koje su u padu i koje se postupno ukidaju prema novim industrijama, u duhu kohezije, uzimajući u obzir geografske razlike između država članica; naglašava također važnost promicanja jednakosti spolova, rodne osviještenosti, jednakih mogućnosti i sudjelovanja žena na tržištu rada; poziva države članice te regionalne i lokalne vlasti da donesu i provedu, zajedno sa socijalnim partnerima i ustanovama za osposobljavanje, strategije za razvoj i predviđanje potrebnih vještina u cilju poboljšanja općih i sektorskih vještina te vještina karakterističnih za pojedinačna zanimanja;
50. poziva Komisiju da tu politiku zelene industrije EU-a poveže s programom usmjerenim na radnike, pri čemu se na socijalnom aspektu temelje plaće dogovorene kolektivnim pregovorima, visokokvalitetno stažiranje i pristojni radni uvjeti;
51. poziva na prebacivanje poreza s radne snage na kapital, bogatstvo i zagađenje; primjećuje da su osobito prihodi od poreza na zagađenje i resurse ostali vrlo niski, a predstavljaju izvor iz kojeg bi se mogli povećati prihodi kroz provedbu načela „zagađivač plaća” i teško ih je izbjeći zbog naravi porezne osnovice;
52. primjećuje da su na jedinstvenom tržištu prekogranične aktivnosti za radnike i

samozaposlene još uvijek administrativno složene iz perspektive poreza i socijalnog osiguranja; primjećuje nadalje da je povećana mogućnost rada na daljinu pogoršala taj problem;

53. poziva na osmišljavanje poreza na dohodak tako da se aktivno potiče podjela plaćenog i neplaćenog rada, prava na dohodak i mirovinu između muškaraca i žena, te da se ukinu poticaji kojima se potiču nejednake rodne uloge;

◦

◦ ◦

54. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.